

O ZAŠTITI OD NASILJA U PORODICI FBiH

("Službene novine FBiH", br. 20/2013 i 75/2021 od 22.09.2021)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Predmet Zakona

Ovim zakonom uređuje se: zaštita od nasilja u porodici, pojam porodice i nasilje u porodici, vrsta i svrha zaštitnih mjera za osobe koje su počinile radnje nasilja u porodici, način i postupak izricanja zaštitnih mjera, zaštita žrtve od nasilja u porodici, međusobna povezanost svih subjekata koji su u funkciji zaštite od nasilja u porodici i druga pitanja od značaja za zaštitu od nasilja u porodici.

Član 2

Značenje izraza

(1) **Nasilna osoba** u smislu ovog zakona je član porodice koji vrši radnje nasilja iz člana 7. ovog zakona.

(2) **Žrtva nasilja** u smislu ovog zakona je svaki član porodice koji je izložen radnjama nasilja u porodici iz člana 7. ovog zakona.

(3) **Dijete** u smislu ovog zakona je svaki član porodice koji nije navršio 18 godina života.

(4) Osoba od povjerenja je član porodice ili druga fizička osoba ili zaposlenik organa starateljstva, institucije nadležne za socijalnu i zdravstvenu zaštitu, druge javne ustanove ili nevladine organizacije iz člana 3. stav (5) ovog zakona, u koju žrtva nasilja ima povjerenje.

(5) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog spola podrazumijevaju oba spola.

Član 3

Opći principi pružanja zaštite i izuzeće od primjene zakona

Principi zaštite od nasilja u porodici uređeni ovim zakonom i drugim propisima, kao i međunarodni standardi koje je prihvatile Bosna i Hercegovina koji uređuju oblast nasilja u porodici, primjenjivat će se u svim slučajevima radi osiguranja najdjelotvornije zaštite za žrtve nasilja u porodici.

Primjenu i provođenje ovog zakona u skladu sa svojim nadležnostima osigurat će općinski sud - prekršajno odjeljenje suda (u dalnjem tekstu: nadležni sud), policija, organ starateljstva i druge institucije nadležne za socijalnu i zdravstvenu zaštitu, uz obavezu zajedničkog i koordiniranog djelovanja.

Institucije iz stava 2. ovog člana trebaju osigurati da postupanja sa žrtvama nasilja i nasilnim osobama vrše uposlenici educirani za rad sa navedenim osobama.

Prema djetetu iz stava 3. član 2. ovog zakona koje učini radnje iz člana 7. ovog zakona neće se primjenjivati odredbe čl. od 9. do 30. ovog zakona.

Zaštitu žrtvi nasilja u porodici mogu pružiti i nevladine organizacije registrirane za pružanje ovih usluga.

Član 3a

(Osoba od povjerenja)

(1) Žrtva nasilja ima pravo odrediti osobu od povjerenja koja može biti prisutna svim postupcima i radnjama propisanim ovim zakonom u koje je uključena žrtva, a koji su u vezi ostvarenja zaštite i podrške vezano za nasilje.

(2) Sudovi i drugi državni organi su obavezni da omoguće prisustvo osobe od povjerenja u svim postupcima i radnjama iz stava (1) ovog člana.

(3) Propis o uvjetima i načinu postupanja osobe od povjerenja donijet će federalni ministar pravde u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 4

Hitnost rješavanja

Za predmete nasilja u porodici nadležni subjekti iz člana 3. stav 2. ovog zakona dužni su osiguravati hitnost u rješavanju.

Član 5

Pristup nadležnom sudu

Ovim zakonom osigurava se nesmetan pristup nadležnom sudu, bez bilo kakvih troškova za žrtve nasilja u porodici.

II. POJAM PORODICE I NASILJE U PORODICI

Član 6

Pojam porodice i odnosi u porodici

Porodicu, u smislu ovog zakona, čine:

- 1) bračni i vanbračni partneri i njihova djeca (zajednička ili iz ranijih zajednica),
- 2) srodnici: krvni srodnici i srodnici iz odnosa potpunog usvojenja u prvoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom; očuh, mačeha; usvojenik i usvojilac iz odnosa nepotpunog usvojenja; srodnici po tazbini zaključno sa drugim stepenom,

3) staralac i štićenik, hranilac i hranjenik,

4) bivši bračni i vanbračni partneri i njihova djeca (zajednička ili iz ranijih zajednica) i njihovi roditelji, uključujući očuha i mačehu.

Odnosi među članovima porodice zasnivaju se na humanim principima koji podrazumijevaju međusobno poštivanje, pomaganje, privrženost, održavanje skladnih odnosa uz razvijanje i ispoljavanje najboljih osobina, pri tome imajući u vidu posebno obavezu zaštite djece, poštivanje ravnopravnosti spolova i dobrovoljnog stupanja u brak i vanbračnu zajednicu.

U međusobnim odnosima članovi porodice poštivat će prava, slobode i sigurnost drugih članova porodice na način da ih neće ograničavati, onemogućavati ili sprečavati u ostvarivanju njihovih prava i sloboda koje članovi porodice imaju prema postojećim propisima.

Član porodice suzdržat će se od povrede fizičkog ili psihičkog integriteta drugog člana porodice, povrede i diskriminacije na osnovu spola i uzrasta i od stavljanja u stanje potčinjenosti prema bilo kom osnovu.

Član 7

Pojam nasilja u porodici

U smislu ovog zakona smatrać će se da postoji nasilje u porodici ukoliko postoje osnove sumnje da su učinjene radnje kojim član porodice nanosi fizičku, psihičku ili seksualnu bol ili patnju i/ili ekonomsku štetu, kao i prijetnje koje izazivaju strah od fizičkog, psihičkog ili seksualnog nasilja i/ili ekonomske štete kod drugog člana porodice.

Radnje nasilja u porodici ili prijetnje tim radnjama, u smislu stava 1. ovog člana, su:

- 1) svaka primjena fizičke sile na fizički ili psihički integritet člana porodice,
- 2) svako postupanje jednog člana porodice koje može prouzrokovati ili izazvati opasnost da će prouzrokovati fizičku ili psihičku bol ili patnju,
- 3) prouzrokovanje straha ili osobne ugroženosti ili povrede dostojanstva člana porodice ucjenom ili drugom prinudom,
- 4) fizički napad člana porodice na drugog člana porodice, bez obzira na to da li je nastupila fizička povreda ili nije,
- 5) verbalni napad, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrdnim imenima, te drugi načini grubog uz nemiravanja člana porodice od drugog člana porodice,
- 6) seksualno uz nemiravanje,
- 7) uhodenje i svi drugi slični oblici uz nemiravanja drugog člana porodice,
- 8) oštećenje ili uništenje zajedničke imovine ili imovine u posjedu,
- 9) upotreba fizičkog nasilja ili prouzrokovanje straha sa ciljem oduzimanja prava na ekonomsku nezavisnost zabranom rada ili držanjem člana porodice u odnosu zavisnosti ili podređenosti,

- 10) upotreba fizičkog i psihičkog nasilja prema djeci i zanemarivanje u njihovom odgoju,
- 11) fizičko i psihičko nasilje prema starim, iznemoglim osobama i zanemarivanje u njihovom njegovanju i liječenju,
- 12) nasilna izolacija ili ograničenje slobode kretanja člana porodice i
- 13) propuštanje dužne pažnje i nepružanje pomoći i zaštite članu porodice i pored obaveze prema zakonu.

Član 8

Prijavljivanje nasilja u porodici

Zdravstveni i socijalni radnici, nastavnici, odgajatelji, medicinske, obrazovne i druge ustanove i organi, kao i nevladine organizacije koji u obavljanju svoje dužnosti saznaju za učinjene radnje nasilja u porodici iz člana 7. stav 2. ovog zakona, dužni su odmah po saznanju prijaviti učinjene radnje nasilja u porodici nadležnoj policijskoj upravi.

Prijavu iz stava 1. ovog člana dužni su dostaviti i članovi porodice, kao i svaki građanin koji sazna za učinjene radnje nasilja u porodici nadležnoj policijskoj upravi.

Prijavu može podnijeti i žrtva nasilja u porodici.

Prijavu iz stava 1. ovog člana dužni su dostaviti i članovi porodice, kao i svaki građanin koji sazna za učinjene radnje nasilja u porodici iz člana 7. stav 2. ovog zakona, a posebno ako je žrtva nasilja dijete.

Osoba koja ne izvrši obavezu prijavljivanja radnji nasilja u porodici iz člana 7. stav 2. ovog zakona čini prekršaj osim u slučaju kada nasilje u porodici prijavi žrtva nasilja.

III. VRSTE I SVRHA ZAŠTITNIH MJERA

Član 9

Vrste zaštitnih mjera

Učiniocima nasilja u porodici izriču se sljedeće zaštitne mjere:

- 1) udaljenje iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor,
- 2) zabrana približavanja žrtvi nasilja,
- 3) zabrana uzneniranja i uhodenja osobe izložene nasilju,
- 4) obavezan psihosocijalni tretman,
- 5) obavezno liječenje od ovisnosti,
- 6) privremeno lišenje slobode i zadržavanje.

Član 10

Svrha zaštitnih mjera

Svrha zaštitnih mjera je osiguravanje nužne zaštite zdravlja i sigurnosti osoba izloženih nasilju, sprečavanje nasilja u porodici, te poduzimanje efikasnih mjeri preodgoja i liječenja nasilnih osoba.

Član 11

Udaljenje iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora

Zaštitna mjeru udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor može se izreći osobi koja je učinila nasilje prema članu porodice sa kojim živi u stanu, kući ili nekom drugom stambenom prostoru, ako nadležni sud ocijeni da postoji opasnost da bi bez provođenja ove mjeri nasilna osoba mogla ponovo učiniti radnje nasilja.

Osoba kojoj je izrečena mjeru iz stava 1. ovog člana dužna je odmah napustiti stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor, prema potrebi, uz prisustvo policijskog službenika.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od dvije godine.

Propis o načinu provedbe mjeru iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar unutrašnjih poslova.

Član 12

Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici

Zaštitna mjeru zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici može se izreći osobi koja je učinila nasilje u porodici.

U rješenju kojim sud izriče mjeru zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici, nadležni sud će odrediti mesta ili područja, te udaljenost ispod koje se nasilna osoba ne smije približiti žrtvi nasilja u porodici.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od dvije godine, izuzev ako sud odluči da je duži vremenski period u interesu žrtve nasilja.

Propis o načinu provedbe mjeru iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar unutrašnjih poslova.

Član 13

Zabrana uznemiravanja i uhodenja osobe izložene nasilju

Zaštitna mjeru zabrane uznemiravanja i uhodenja može se izreći osobi koja uznemirava ili uhodi člana porodice, a postoji opasnost da se takvo ponašanje ponovi.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od dvije godine, izuzev ako sud odluči da je duži vremenski period u interesu žrtve nasilja.

Propis o načinu provođenja mjere iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar unutrašnjih poslova.

Član 14

Obavezan psihosocijalni tretman

Zaštitna mjera obaveznog psihosocijalnog tretmana može se izreći nasilnoj osobi radi otklanjanja uzroka njenog nasilničkog ponašanja ili ako postoji opasnost da ta osoba nasilje ponovi.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od šest mjeseci kontinuirano niti duže od dvije godine.

Propis o načinu i mjestu provođenja mjere iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar rada i socijalne politike, uz saglasnost federalnog ministra zdravstva.

Član 15

Obavezno liječenje od ovisnosti

Zaštitnu mjeru obaveznog liječenja od ovisnosti nadležni sud izreći će nasilnoj osobi koja je nasilje učinila pod uticajem ovisnosti od alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci, ako postoji opasnost da se radnje nasilja ponove.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od dvije godine.

Propis o načinu i mjestu provođenja mjere iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar zdravstva.

Član 16

Lišenje slobode i zadržavanje

Policijska uprava dužna je za svaki prijavljeni slučaj nasilja u porodici izaći na lice mjesta odmah po zaprimljenoj prijavi.

Policijska uprava dužna je svaku osobu za koju postoje osnove sumnje da je počinila nasilje u porodici, lišiti slobode i zadržati je ako su ispunjeni uvjeti iz člana 153. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09 i 12/10).

IV. IZRICANJE ZAŠTITNIH MJERA

Član 17

Podnošenje zahtjeva za izricanje zaštitnih mjer

Zahtjev za izricanje zaštitne mjere nadležnom sudu podnosi policijska uprava.

Izuzetno, zahtjev iz stava 1. ovog člana može podnijeti i tužilaštvo kada za to postoje opravdani razlozi.

Član 18

Rokovi za podnošenje zahtjeva i obavezni elementi zahtjeva za izricanje zaštitne mjere Policijska uprava je obavezna za svaki prijavljeni slučaj nasilja u porodici podnijeti zahtjev za izricanje zaštitne mjere nadležnom sudu u roku od 12 sati od saznanja za radnje nasilja iz člana 7. ovog zakona.

Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana prilažu se prikupljeni dokazi i obavezno izvod iz službene evidencije ukoliko je ta osoba bila prijavljivana za slučajeve nasilja u porodici.

Zahtjev za izricanje zaštitnih mjera podnosi se nadležnom sudu prema mjestu na čijem području žrtva nasilja ima prebivalište ili boravište.

Obavezni elementi zahtjeva za izricanje zaštitne mjere su: puni naziv organa koji podnosi zahtjev; broj protokola; mjesto i datum; naziv suda kojem se podnosi zahtjev; zakonski osnov na osnovu kojeg se podnosi zahtjev; osnovni podaci o nasilnoj osobi za koju se zahtijeva izricanje zaštitne mjere; naziv zaštitne/ih mjere/a koja/e se zahtijeva/ju od suda da je/ih izrekne; radnje nasilja iz člana 7. za koje postoje osnove sumnje da ih je nasilna osoba počinila; ime i prezime žrtve/ava i srodstvo sa nasilnom osobom; obrazloženje; potpis ovlaštene službene osobe i prilozi uz zahtjev.

Član 19

Rokovi za izricanje zaštitne mjere, način izricanja i pravni lijekovi

Nadležni sud dužan je u roku od 12 sati od prijema zahtjeva za izricanje zaštitne mjere iz člana 9. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona postupiti prema zahtjevu i donijeti rješenje.

Nadležni sud dužan je u roku od sedam dana od prijema zahtjeva za izricanje zaštitnih mjera iz člana 9. tač. 4) i 5) ovog zakona osigurati mišljenje vještaka, ukoliko je neophodno, te postupiti prema zahtjevu i donijeti rješenje.

Ukoliko nadležni sud zahtijeva da se nasilna osoba izvede pred sud, može tu osobu pozvati putem nadležne policijske uprave.

Prilikom izricanja zaštitne mjere nadležni sud nije ograničen posebnim formalnim dokaznim pravilima radi utvrđivanja činjenica o izvršenju radnji nasilja iz člana 7. ovog zakona, kao i posljedicama koje su nastupile.

Rješenjem o izricanju zaštitne mjere utvrđuje se trajanje zaštitne mjere izrečene nasilnoj osobi koja počinje teći od dana donošenja rješenja.

Član 20

Izricanje zaštitne mjere i zamjena drugom zaštitnom mjerom

Nadležni sud može učiniocu izreći više zaštitnih mjera ako to smatra opravdanim.

Nadležni sud nakon izvještaja o izvršenju zaštitne mjere dostavljenog od organa nadležnih za izvršenje izrečene zaštitne mjere, može izrečenu mjeru zamijeniti drugom zaštitnom mjerom, rješenje o izricanju zaštitne mjere ukinuti ili izreći novčanu kaznu za nepostupanje po izrečenoj zaštitnoj mjeri iz člana 45. ovog zakona.

Član 21

Obavezni elementi rješenja o izricanju zaštitne mjere

Obavezni elementi rješenja iz člana 19. stav 1. ovog zakona su:

- 1) naziv suda;
- 2) broj i datum;
- 3) uvod koji sadrži:
 - a) naziv suda koji donosi rješenje,
 - b) broj i datum donošenja rješenja o izricanju zaštitne mjere,
 - c) pravni osnov za nadležnost i donošenje rješenja,
 - d) naziv organa koji je podnio zahtjev za izricanje zaštitne mjere, kao i kratak sadržaj zahtjeva;
- 4) izreka koja sadrži:
 - a) osobne podatke o osobi kojoj se izriče zaštitna mjera,
 - b) radnje nasilja iz člana 7. ovog zakona na osnovu kojih se izriče zaštitna mjera, uz navođenje činjeničnog opisa radnji nasilja, uz obavezno navođenje osobnih podataka žrtve/ava nasilja u porodici,
 - c) vrstu izrečene zaštitne mjere,
 - d) trajanje zaštitne mjere,
 - e) naziv organa nadležnog za izvršenje zaštitne mjere,
 - f) navod da žalba ne odlaže izvršenje rješenja;
- 5) obrazloženje koje sadrži:
 - a) kratko izlaganje zahtjeva za izricanje zaštitne mjere,
 - b) priložene dokaze i činjenično stanje,
 - c) razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza,
 - d) razloge koji, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na opravdanost vrste i trajanja izrečene zaštitne mjere,

e) pravni osnov za izricanje zaštitne mjere, kao i osnov iz ovog zakona prema kojem žalba ne odlaže izvršenje rješenja;

6) pouka o pravnom lijeku koja sadrži:

a) naziv suda putem kojeg se žalba podnosi, kao i naziv suda kojem se žalba podnosi i u kojem roku i

7) potpis sudije.

Član 22

Dostavljanje rješenja

Rješenje o izricanju zaštitne mjere nadležni sud će bez odlaganja dostaviti osobi kojoj je izrečena zaštitna mjera, podnosiocu zahtjeva, organu nadležnom za izvršenje izrečene zaštitne mjere i žrtvi nasilja u porodici.

Sud je dužan dostaviti rješenje o izricanju zaštitnih mjeru organu starateljstva na čijem području osoba kojoj je izrečena zaštitna mjera ima prebivalište ili boravište radi evidencije najkasnije u roku od tri dana od donošenja rješenja.

Član 22a

Organi nadležni za izvršenje izrečene zaštitne mjere navedene u rješenju o izricanju zaštitne mjere dužni su redovno pratiti izvršenje mjere, sačiniti i dostaviti nadležnom суду izvještaj o njihovom izvršenju, predložiti prekid ili zamjenu mjere kada to smatraju potrebnim. Organ nadležan za izvršenje zaštitne mjere dužan je po saznanju o neizvršenju ili kršenju izrečene mjere o tome obavijestiti nadležni sud.

Član 23

Obustavljanje postupka

Sud će odbaciti zahtjev za izricanje zaštitne mjere i obustaviti postupak kada se utvrdi da:

- 1) radnje koje su navedene u zahtjevu ne predstavljaju radnje utvrđene u članu 7. ovog zakona,
- 2) sud nije nadležan za izricanje zaštitne mjere,
- 3) zahtjev nije podnesen od ovlaštenog organa.

Član 24

Izjavljivanje žalbe

Žalbu na rješenje o izricanju zaštitne mjere može izjaviti osoba kojoj je izrečena zaštitna mjera i ovlašteni organi iz člana 17. ovog zakona.

Član 25

Rokovi za podnošenje žalbe i sadržaj žalbe

Protiv rješenja iz člana 19. stav 1. ovog zakona dozvoljena je žalba u roku od tri dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv rješenja iz člana 19. stav 2. ovog zakona dozvoljena je žalba u roku od pet dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Žalba iz st. 1. i 2. ovog člana treba sadržavati broj i datum rješenja protiv kojeg se izjavljuje, potpis podnosioca žalbe, kao i razloge zbog kojih se izjavljuje.

Član 26

Osnov za žalbu

Rješenje o izrečenoj zaštitnoj mjeri može se pobijati zbog:

- 1) bitne povrede postupka propisanog ovim zakonom,
- 2) povrede materijalnih odredbi ovog zakona,
- 3) odluke o izrečenoj zaštitnoj mjeri.

Član 27

Bitne povrede postupka

Bitne povrede postupka izricanja zaštitne mjere postoje ako:

- 1) rješenje o izricanju zaštitne mjere donio je sudija koji je morao biti izuzet od postupka izricanja zaštitne mjere,
- 2) sud nije bio stvarno nadležan da izriče zaštitnu mjeru,
- 3) zahtjev za izricanje zaštitne mjere bio je podnesen od neovlaštenog organa,
- 4) sud je propustio primjeniti ili je pogrešno primjenio odredbe ovog zakona što je rezultiralo značajnom štetom po žalioca.

Član 28

Dostavljanje žalbe

Žalba se dostavlja u dva primjerka sudu koji je donio rješenje o izricanju zaštitne mjere.

Član 29

Razmatranje žalbe

Neblagovremenu ili nepotpunu žalbu odbacit će drugostepeni sud rješenjem, ako to nije učinio prvostepeni sud.

Drugostepeni sud razmotrit će žalbu na osnovu spisa i žalbe, bez održavanja ročišta i obavezan je donijeti odluku u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Član 30

Odlučivanje o žalbi

O žalbi odlučuje sudija pojedinac.

Odlučujući o žalbi drugostepeni sud može uvažiti ili odbiti žalbu.

Drugostepeni sud putem pošte dostavlja strankama prijepise svog rješenja i vraća spis predmeta prvostepenom sudu.

V. OSTALI OBLICI ZAŠTITE ŽRTVE NASILJA U PORODICI

Član 31

Osiguravanje osnovnih životnih potreba

Žrtva nasilja u porodici ima pravo na osiguravanje osnovnih životnih potreba u pogledu neophodnog zdravstvenog, socijalnog i materijalnog zbrinjavanja i pravo osiguravanja pravne pomoći za rješavanje socijalnog, ekonomskog i drugog statusa.

Zaštita žrtve nasilja u porodici iz stava 1. ovog člana osigurava se u skladu sa važećim zakonima koji propisuju pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu i ostvarivanje prava na pravnu pomoć.

Član 32

Finansiranje osnovnih oblika zaštite i privremene pomoći žrtvi

Sredstva za finansiranje osnovnog oblika zaštite žrtve nasilja u porodici kojoj se odmah ne može osigurati zaštita u skladu sa članom 31. ovog zakona u okviru postojećih sistema zdravstvene i socijalne zaštite, osigurat će se u okviru privremene pomoći.

Sa ciljem ostvarivanja privremene pomoći iz stava 1. ovog člana vlada kantona donijet će propis u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona kojim će propisati način ostvarivanja privremenih oblika pomoći, uključujući i pravnu pomoć za žrtve nasilja u porodici.

Član 33

Način zbrinjavanja žrtve

Radi osiguranja fizičke zaštite i ostvarivanja prava i interesa žrtve nasilja u porodici, bez straha i opasnosti po život, policija i organ starateljstva dužni su, uz prethodni pristanak žrtve, privremeno zbrinuti žrtvu nasilja u porodici u sigurnu kuću/sklonište (u dalnjem tekstu: sigurna kuća), drugu odgovarajuću instituciju ili kod druge porodice.

Žrtva nasilja u porodici privremeno se zbrinjava u sigurnu kuću na zahtjev policije ili organa starateljstva u trajanju najduže do šest mjeseci.

Rok iz stava 2. ovog člana može se na zahtjev sigurne kuće produžiti uz pisanu saglasnost nadležnog organa starateljstva.

Član 34

Zbrinjavanje žrtve u drugoj odgovarajućoj instituciji ili kod druge porodice

Žrtva nasilja u porodici zbrinjava se u drugu odgovarajuću instituciju ili kod druge porodice na zahtjev organa starateljstva kada organ starateljstva ocijeni da je to povoljnije za žrtvu i uz saglasnost žrtve nasilja.

Član 35

Osnivanje i finansiranje sigurnih kuća

Sigurnu kuću može osnovati pravno ili fizičko lice u skladu sa zakonom.

Sredstva za finansiranje privremenog zbrinjavanja žrtve nasilja u sigurnoj kući, drugoj odgovarajućoj instituciji ili kod druge porodice osiguravaju se u skladu sa propisima Federacije Bosne i Hercegovine i kantona u postotcima od:

- 1) budžeta kantona u visini od 30%,
- 2) budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u visini od 70 %.

Kriterije i standarde za osnivanje, rad i finansiranje sigurnih kuća propisat će federalni ministar rada i socijalne politike u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36

Strategija za prevenciju nasilja u porodici

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijet će strategiju za prevenciju nasilja i porodici u kojoj će se definirati strateški ciljevi za prevenciju/suzbijanje nasilja u porodici način osiguranja sredstava za finansiranje provođenja strateških ciljeva.

Član 37

Program mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici

Vlada kantona donosi dvogodišnji program mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici za područje kantona.

Program mjera iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži:

- 1) obaveze kantonalnih i općinskih organa sa ciljem preventivnog djelovanja, suzbijanja svih oblika nasilja u porodici i zaštite žrtve nasilja;
- 2) mjere neophodne za rad sa nasilnom osobom, uključujući i savjetodavnu podršku svim članovima porodice;

- 3) aktivnosti na promociji nenasilničkog ponašanja;
- 4) aktivnosti na edukaciji policijskih službenika, sudija, predstavnika organa starateljstva, zdravstvenih radnika, nastavnika, odgajatelja i drugih subjekata iz oblasti nasilja u porodici;
- 5) obavezu vođenja statističkih baza podataka o nasilnim osobama i žrtvama nasilja u porodici, vodeći računa o zaštiti osobnih podataka;
- 6) način osiguranja sredstava za finansiranje programa;
- 7) obavezu uspostave koordinacionog tijela koje će koordinirati rad svih nadležnih institucija na provođenju ovog programa mjera i
- 8) sve potrebne mjere radi zaštite i sigurnosti žrtava nasilja u sigurnoj kući.

Program mjera iz stava 1. ovog člana vlada kantona donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 38

Finansiranje programa/projekata

Finansiranje određenih programa/projekata čiji je cilj stvaranje uvjeta za preventivno djelovanje i poboljšanje uvjeta zaštite žrtve nasilja bit će osigurano iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine ukoliko su ti programi od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

VI. MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP U POSTUPKU ZAŠTITE ŽRTVE NASILJA U PORODICI I PROVOĐENJU IZREČENIH ZAŠTITNIH MJERA

Član 39

Protokol o saradnji

Nadležne institucije iz člana 8. stav 1. ovog zakona kao i nadležni pravosudni organi dužni su za područje jedne ili više općina potpisati protokol o saradnji kojim će biti utvrđena međusobna prava i obaveze u postupku prijavljivanja slučajeva nasilja u porodici, pružanja zaštite žrtvama nasilja u porodici, kao i u radu sa nasilnim osobama.

Član 40

Vođenje evidencije

Policijska uprava dužna je voditi evidenciju o prijavljenim slučajevima nasilja u porodici i o provođenju izrečenih zaštitnih mjeru iz čl. 11., 12. i 13. ovog zakona.

Propis o načinu provođenja mjeru iz čl. 11., 12. i 13. ovog zakona sadržavat će potrebne evidencije i obrazac vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Nadležni sud dužan je voditi evidenciju o podnesenim zahtjevima za izricanje zaštitnih mjeru i o izrečenim zaštitnim mjerama.

Sadržaj i oblik vođenja evidencije iz stava 3. ovog člana propisat će federalni ministar pravde u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organ starateljstva dužan je voditi evidenciju o izrečenim zaštitnim mjerama osobama koje su štićene zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštitne mjere.

Sadržaj i oblik evidencije iz stava 5. ovog člana propisat će federalni ministar rada i socijalne politike u roku od 60 dana od dana donošenja ovog zakona.

Propis o načinu provedbe mjere iz člana 15. ovog zakona sadržavat će i potrebne evidencije o izrečenim mjerama i obrazac za vođenje tih evidencija.

Sve evidencije iz ovog člana moraju se voditi u skladu sa članom 18. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03 i 102/09).

Evidencije iz ovog člana obavezno se dostavljaju Džender centru Federacije Bosne i Hercegovine najkasnije do 10. januara za prethodnu godinu.

Član 41

Obaveze policijske uprave

Poličijska uprava dužna je odmah obavijestiti organ starateljstva o slučaju nasilja u porodici, kao i dostaviti službene zabilješke koje vodi vezano uz slučajevе nasilja u porodici radi evidencije i prevencije.

Poličijska uprava je po saznanju o nepostupanju po izrečenoj zaštitnoj mjeri od osobe kojoj je izrečena zaštitna mjeru dužna bez odlaganja obavijestiti nadležni sud sa prijedlogom za izricanje novčane kazne u skladu sa članom 45. ovog zakona.

Član 42

Obaveze organa starateljstva

Organ starateljstva dužan je pratiti izvršenje izrečene mjeru, obavještavati nadležni sud o izvršenju mjeru, predložiti prekid ili produženje ili zamjenu mjeru drugom mjerom.

Organ starateljstva dužan je dostaviti sudu izvještaj o izvršenju zaštitne mjeru najkasnije u roku od šest mjeseci, a na zahtjev suda, prema potrebi, i ranije.

VII. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 43

Nadzor nad provođenjem

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Federalno ministarstvo pravde.

Vlada Federacije obavezna je jednom godišnje podnijeti redovni godišnji izvještaj o provođenju Zakona o zaštiti od nasilja u porodici Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 44

Prekršajne sankcije

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjena za prekršaj službena osoba koja ne postupi u skladu sa članom 8. stav 1. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM bit će kažnjene za prekršaj osobe koje ne postupe u skladu sa članom 8. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj službena osoba koja ne postupi u skladu sa članom 8. stav 1. ovog zakona, ako je dijete žrtva radnji nasilja u porodici iz člana 7. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjene za prekršaj osobe koje ne postupe u skladu sa članom 8. stav 2. ovog zakona, ako je dijete žrtva radnji nasilja u porodici iz člana 7. stav 2. ovog zakona.

Ovaj zakon je preuzet sa: <https://advokat-prnjavorac.com/>

Član 45

Nepostupanje po izrečenim zaštitnim mjerama

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjena za prekršaj osoba koja ne postupi prema izrečenoj zaštitnoj mjeri.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 46

Važenje podzakonskih propisa

Podzakonski propisi: Pravilnik o načinu provedbe zaštitnih mjera koje su u nadležnosti policije ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/06), Pravilnik o načinu i mjestu provedbe zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana učinilaca nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 60/06) i Pravilnik o načinu i mjestu provedbe zaštitne mjere obaveznog liječenja od ovisnosti od alkohola, opojnih droga ili drugih psihotropskih supstanci učinilaca nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/08) doneseni na osnovu Zakona iz člana 47. ovog zakona ostaju na snazi i bit će usklađeni sa odredbama ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47

Prestanak važenja

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05 i 51/06).

Član 48

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".